

รายงานการจัดการความรู้

(Knowledge Management KM)

เรื่อง การแต่งเครื่องแบบข้าราชการส่วนท้องถิ่น

คณะกรรมการจัดการความรู้ ฝ่ายการเงินน้ำที่
สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลสันกลาง

คำนำ

หนังสือเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้ทุกท่านได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแต่งเครื่องแบบราชการ ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล พนักงานเมืองพัทยา พนักงานส่วนตำบลที่ถูกต้อง และเมื่อได้เรียนรู้แล้วพึงนำไปปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง เกิดความน่าเชื่อถือต่อประชาชนผู้มาใช้บริการความส่งตรงในตัวบุคคลผู้สวมใส่เครื่องแบบ ซึ่งผู้อื่นได้มีสิทธิแต่งเครื่องแบบข้าราชการนี้ เพื่อจะให้ผู้อื่นเชื่อว่าตนเป็นเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่น โดยชอบด้วยกฎหมาย ฉบับที่ ๑๕ (พ.ศ.๒๕๖๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๐๙ หากฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๖,๐๐๐ บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ หลังจากที่ทุกท่านได้อ่านหนังสือเล่มนี้แล้ว หวังว่าทุกท่านจะได้รับความรู้และแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องนำนำไปปฏิบัติใช้ได้อย่างเหมาะสม

คณะกรรมการจัดการความรู้
องค์การบริหารส่วนตำบลสันกลาง

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
◆ ความรู้เกี่ยวกับเครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีกาภี)	๑
◆ ความรู้เกี่ยวกับเครื่องแบบพิธีการ (ชุดขาวข้าราชการ)	๓
◆ การประดับเครื่องหมายข้าราชการส่วนท้องถิ่น	๖
◆ ความรู้เกี่ยวกับแพรแอบหรือภูมิทัศน์ (แพรแอบสี)	๙
◆ เครื่องหมายอินทรนูประกอบเครื่องแบบข้าราชการส่วนท้องถิ่น	๑๑
◆ เครื่องหมายอินทรนูประกอบเครื่องแบบลูกจ้างประจำ	๑๒
◆ เครื่องหมายอินทรนูประกอบเครื่องแบบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	๑๓
◆ เครื่องหมายอินทรนูประกอบเครื่องแบบผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น	๑๔
◆ หมวดหมู่หัวข้อที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพงานส่วนท้องถิ่น	๑๕
◆ คำถ้ามที่พบบ่อยๆ เกี่ยวกับการแต่งเครื่องแบบข้าราชการ	๑๖

ความรู้เกี่ยวกับเครื่องแบบปฏิบัตรราชการ (ชุดสีภารกิจ)

เครื่องแบบ หมายความว่า เครื่องแต่งกายทั้งหลายรวมทั้งเครื่องหมายต่างๆ ตลอดจนสิ่งประดับ เครื่องแต่งกายอย่างอื่น ที่ได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่นแต่งซึ่งกฎหมาย ฉบับที่ ๑๕ (พ.ศ.๒๕๖๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๖๙ ที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๐

เครื่องแบบปฏิบัตรราชการของพนักงานส่วนท้องถิ่นมีลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบปฏิบัตรราชการของสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น เว้นแต่อินทรนูให้ใช้อินทรนูอ่อนมีลาย

เครื่องแบบปฏิบัติงานของลูกจ้างประจำมีลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบสีภารกิจคอพับ ของสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น เว้นแต่อินทรนูให้ใช้อินทรนูอ่อนสีเหลืองหรือสีทอง อินทรนูมีลาย

เครื่องแบบพนักงานส่วนท้องถิ่น ประเภทข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสายงานบริหารสถานศึกษา สายงานนิเทศการศึกษา และสายงานการสอน ให้ใช้อินทรนูและเครื่องหมายตำแหน่งอินทรนูตามประกาศ สำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดให้ใช้เครื่องหมายตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยอนุโรม

๑. เครื่องแบบปฏิบัตรราชการ (ชุดสีภารกิจ) มี ๒ ประเภท

๑.๑ เครื่องแบบสีภารกิจคอพับ (แขนยาว/แขนสั้น)

๑.๒ เครื่องแบบสีภารกิจคอแบบ

ตัวอย่างเครื่องแบบสีภารกิจคอพับ (แขนยาว)

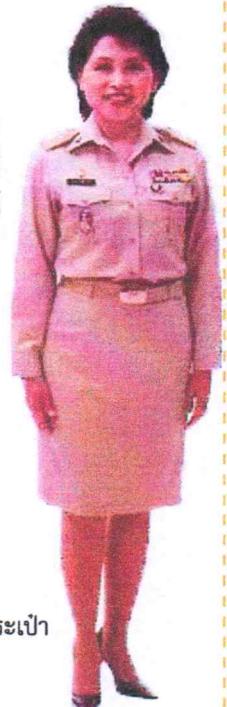
สุภาพบุรุษ

- เสื้อคอพับแขนยาวสีภารกิจ
- กางเกงขาวยาวสีภารกิจ
- เข็มขัดทำด้วยด้ายถักสีภารกิจ หัวเข็มขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีรูปครุฑดุนนูน อยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด ไม่มีเข็ม
- สำหรับสอดตรุ
- รองเท้าหนังทั้มสันหรือทั้มข้อ หรือ วัตถุเทียมหนังสีดำ หรือสีน้ำตาล
- ถุงเท้าสีดำหรือสีน้ำตาล สีเดียวกับ รองเท้า
- เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมาย รูปราชสีห์ติดที่ปีกคอเสื้อด้านหน้า ทั้ง ๒ ข้าง เข็ม อบจ. ติดที่อกเสื้อ ด้านขวาเหนือป้ายชื่อ ที่ไหล่ประดับ อินทรนูสีเดียวกับเสื้อ
- ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราช อิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือกระเปา เหนือกระเปา

สุภาพสตรี

- เสื้อคอพับแขนยาวสีภารกิจ
- กระโปรงยาวปิดเข่าสีภารกิจ
- เข็มขัดทำด้วยด้ายถักสีภารกิจ หัวเข็มขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีรูปครุฑดุนนูนอยู่ กึ่งกลางหัวเข็มขัด ไม่มีเข็มสำหรับสอดตรุ
- รองเท้าหนังทั้มสันหรือรัดสัน หรือวัตถุ เทียมหนังสีดำ หรือสีน้ำตาลแบบปิด ปลายเท้าไม่มีเวลาลาย สูงไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร
- เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมาย รูปราชสีห์ติดที่ปีกคอเสื้อด้านหน้า ทั้ง ๒ ข้าง เข็ม อบจ. ติดที่อกเสื้อ ด้านขวาเหนือป้ายชื่อ ที่ไหล่ประดับ อินทรนูสีเดียวกับเสื้อ
- ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราช อิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือกระเปา

ตัวอย่างเครื่องแบบสีกาภีคอพับ (แขนสั้น)

สุภาพบุรุษ

- เสื้อคอพับแขนสั้นสีกาภี
- การเงงขายาวสีกาภี
- เข็มขัดทำด้วยถักสีกาภี หัวเข็มขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีรูปครุฑ Dunnun อยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด ไม่มีเข็ม สำหรับสองดู
- รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือหุ้มข้อ หรือ วัสดุเทียมหนังสีดำ หรือสีน้ำตาล
- ถุงเท้าสีดำหรือสีน้ำตาล สีเดียวกัน รองเท้า
- เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมาย รูปราชสีห์ติดที่ปากคอด้วยเสื้อด้านหน้า ทั้ง ๒ ข้าง เชิ้ม อบจ. ติดที่อกเสื้อ ด้านขวาหนีบป้ายชื่อ ที่เหล่ประดับ อินทรธนุสีเดียวกับเสื้อ
- ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราช อิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้าย หนีกระเป่า

สุภาพสตรี

- เสื้อคอพับแขนสั้นสีกาภี
- กระโปรงยาวปิดเข่าสีกาภี
- เข็มขัดทำด้วยถักสีกาภี หัวเข็มขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีรูปครุฑ Dunnun อยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด ไม่มีเข็มสำหรับสองดู
- รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือหุ้มข้อ หรือวัสดุ เทียนหนังสีดำ หรือสีน้ำตาลแบบปิด ปลายเท้าไม่มีลวดลาย สูงไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร
- เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมาย รูปราชสีห์ติดที่ปากคอด้วยเสื้อด้านหน้า ทั้ง ๒ ข้าง เชิ้ม อบจ. ติดที่อกเสื้อ ด้านขวาหนีบป้ายชื่อ ที่เหล่ประดับ อินทรธนุสีเดียวกับเสื้อ
- ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราช อิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายหนีกระเป่า

ตัวอย่างเครื่องแบบสีกาภีคอแบบ

สุภาพบุรุษ

- เสื้อคอแบบปล่อยเอวสีกาภีแขนสั้น
- การเงงขายาวสีกาภี
- รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือหุ้มข้อ หรือ วัสดุเทียมหนังสีดำ หรือสีน้ำตาล
- ถุงเท้าสีดำหรือสีน้ำตาล สีเดียวกัน รองเท้า
- เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมาย รูปราชสีห์ติดที่ปากคอด้วยเสื้อด้านหน้า ทั้ง ๒ ข้าง เชิ้ม อบจ. ติดที่อกเสื้อ ด้านขวาหนีบป้ายชื่อ ที่เหล่ประดับ อินทรธนุสีเดียวกับเสื้อ
- ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราช อิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้าย หนีกระเป่า

สุภาพสตรี

- เสื้อคอแบบปล่อยเอวสีกาภีแขนสั้น
- กระโปรงยาวปิดเข่าสีกาภี
- เข็มขัดทำด้วยผ้าสีกาภีสีเดียวกับเสื้อ หัวเข็มขัดสีเหลี่ยมหุ้มผ้าคาดทับเสื้อ
- รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือหุ้มข้อ หรือวัสดุ เทียนหนังสีดำ หรือสีน้ำตาลแบบปิด ปลายเท้าไม่มีลวดลาย สูงไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร
- เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมาย รูปราชสีห์ติดที่ปากคอด้วยเสื้อด้านหน้า ทั้ง ๒ ข้าง เชิ้ม อบจ. ติดที่อกเสื้อ ด้านขวาหนีบป้ายชื่อ ที่เหล่ประดับ อินทรธนุสีเดียวกับเสื้อ
- ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราช อิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายหนีกระเป่า

ความรู้เกี่ยวกับเครื่องแบบพิธีการ (ชุดขาวข้าราชการ)

เครื่องแบบพิธีการของพนักงานส่วนท้องถิ่นมีลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบพิธีการของสมนาختสภาพห้องถิ่นและผู้บริหารห้องถิ่น เว้นแต่อินทรธนูให้ใช้อินทรธนูแข็ง กว้าง ๔ เซนติเมตร ยาวตามความยาวของบ่าเพื่อสักหลาดสีดำ ติดทับเสื้อหน่อป่าทั้งสองข้างจากไฟล์ไปคอก ด้านคอป้ายมันติดดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็ก อินทรธนูมีลาย

๒. เครื่องแบบพิธีการมี ๕ ประเภท

- ๒.๑ เครื่องแบบปกติขาว
- ๒.๒ เครื่องแบบปกติกากือคอตั้ง
- ๒.๓ เครื่องแบบครึ่งยศ
- ๒.๔ เครื่องแบบเต็มยศ
- ๒.๕ เครื่องแบบสโนสตร

➤ เครื่องแบบปกติขาว (กางเกงขาว + เสื้อขาว) ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ประดับแพรแอบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อหน่อกระเปาบนชัย

ตัวอย่างเครื่องแบบปกติขาว

สุภาพบุรุษ

- เสื้อคอปิดสีขาวแขนยาว มีกระเปาที่อกเสื้อทั้ง ๒ ข้าง กระเปามีใบปักกระเปา
- กางเกงขาวแบบราชการขาว
- เสื้อใช้grade ๕ เม็ด ตรารุษพ่าห์ ขนาดใหญ่ ๕ เม็ด
- รองเท้าหนังหุ้มส้น หรือวัสดุเทียมหนังสีดำ
- ถุงเท้าสีดำ
- ประดับแพรแอบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องชัยหน่อกระเปา
- เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายรุปร่างสีทึติดที่ปากคอเสื้อทั้ง ๒ ข้าง เชิ่ม อบจ. ติดที่อกเสื้อด้านขวา อินทรธนูพื้นสักหลาดสีดำปักดิ้นทองลายชื่อชัยพฤกษ์เติมแผ่นป้ายมันติดดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์

สุภาพสตรี

- เสื้อชั้นนอกคอแบบสีขาวแบบคอแหลม grade ๕ เม็ด หรือแบบคอป้านgrade ๓ เม็ด กระเปาจะด้านล่าง ๒ ข้าง
- เสื้อขาวใน เสื้อเชิ้ตแขนยาวสีขาว ผูกผ้าพันคอสีดำเงื่อนกลางสี
- กระโปรงสีขาวยาวคลุมเข่า
- รองเท้าหนังหุ้มส้น หรือวัสดุเทียมหนังสีดำแบบปีกปลายเท้า
- ถุงน่องหรือถุงเท้ายาวสีเนื้อ
- ประดับแพรแอบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องชัย
- เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายรุปร่างสีทึติดที่ปากคอเสื้อทั้ง ๒ ข้าง เชิ่ม อบจ. ติดที่อกเสื้อด้านขวา อินทรธนูพื้นสักหลาดสีดำปักดิ้นทองลายชื่อชัยพฤกษ์เติมแผ่นป้ายมันติดดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์

➤ เครื่องแบบครึ่งยศ หรือ ปกติข้าวครึ่งยศ (กางเกงดำ - เสื้อขาว) + เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติข้าว เว้นแต่กางเกงหรือกระโปรงให้ใช้ผ้าสักหลาดหรือเสื่อมดำ ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ตัวอย่างเครื่องแบบครึ่งยศ

สุภาพบุรุษ

- เสื้อคอกปีดสีขาวแขนยาว มีกระเปาที่อกเสื้อหั้ง ๒ ข้าง กระเปามีใบปักกระเปา
- กางเกงขายาวสีดำแบบราชการขายาว
- เสื้อใช้กระดุมโลหะสีทอง ตราครุฑพ่าห์ ขนาดใหญ่ ๕ เม็ด
- รองเท้าหนังหุ้มส้น หรือวัสดุเทียมหนังหุ้มหนังสีดำ
- ถุงเท้าสีดำ
- เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายรูปราชสีห์ติดที่ปากคอดเสื้อหั้ง ๒ ข้าง เชิ้ม อบจ. ติดที่อกเสื้อด้านขวา อินทรธนูพื้นสักหลาดสีดำปักดินทองลายชื่อชัยพุทธกษัตริย์เต็มแผ่นปลายมันติดดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์
- ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ไม่สวมสายสะพาย)

สุภาพสตรี

- เสื้อชั้นนอกคอกแบบสีขาวแบบคอแหลม กระดุม ๕ เม็ด หรือแบบคอป่านกระดุม ๓ เม็ด กระเปาเจาะด้านล่าง ๒ ข้าง
- เสื้อข้างใน เสื้อเชิ้ตแขนยาวสีขาว ผูกผ้าพันคอสีดำเพื่อนกลางลิสต์
- กระโปรงสีดำยาวคลุมเข่า
- รองเท้าหนังหุ้มส้น หรือวัสดุเทียมหนังสีดำแบบปิดปลายเท้า
- ถุงน่องหรือถุงเท้ายาวสีเนื้อ
- เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายรูปราชสีห์ติดที่ปากคอดเสื้อหั้ง ๒ ข้าง เชิ้ม อบจ. ติดที่อกเสื้อด้านขวา อินทรธนูพื้นสักหลาดสีดำปักดินทองลายชื่อชัยพุทธกษัตริย์เต็มแผ่นปลายมันติดดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์
- ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ไม่สวมสายสะพาย)

➤ เครื่องแบบเต็มยศ หรือ ปกติขาวเต็มยศ (กางเกงดำ - เสื้อขาว) + เครื่องราชอิสริยาภรณ์สายสะพาย (ถ้ามี) นิยมแต่งในวันที่ ๕ ธันวาคมราชนคร对此 และส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ สวมสายสะพาย

ตัวอย่างเครื่องแบบเต็มยศ

สุภาพบุรุษ

- เสื้อคอปิดสีขาวแขนยาว มีกระเปาที่อกเสื้อทั้ง ๒ ข้าง กระเปามีใบปักกระเปา
- กางเกงขายาวสีดำแบบราชการขายาว
- เสื้อไข่กระดุมโลหะสีทอง ตราครุฑพ่าห์ ขนาดใหญ่ ๕ เม็ด
- รองเท้าหนังทัมสัน หรือวัตถุเทียมหนังสีดำ
- ถุงเท้าสีดำ
- เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายรูปราชสีห์ติดที่ปากคอเสื้อทั้ง ๒ ข้าง เชิ้ม อบจ. ติดที่อกเสื้อด้านขวา อินทรธนุพื้นสักหลาดสีดำปักดิ้นทอง ลายช่อขัยพฤกษ์เต็มแผ่นปลายมัน ติดดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์
- ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่ได้รับ พระราชทานตามขั้นสายสะพาย (ป.ม., ป.ช., ม.ว.ม. และ ม.ป.ช.) สำหรับผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ขั้นต่ำกว่าสายสะพายแต่งเหมือนเครื่องแบบครึ่งยศ

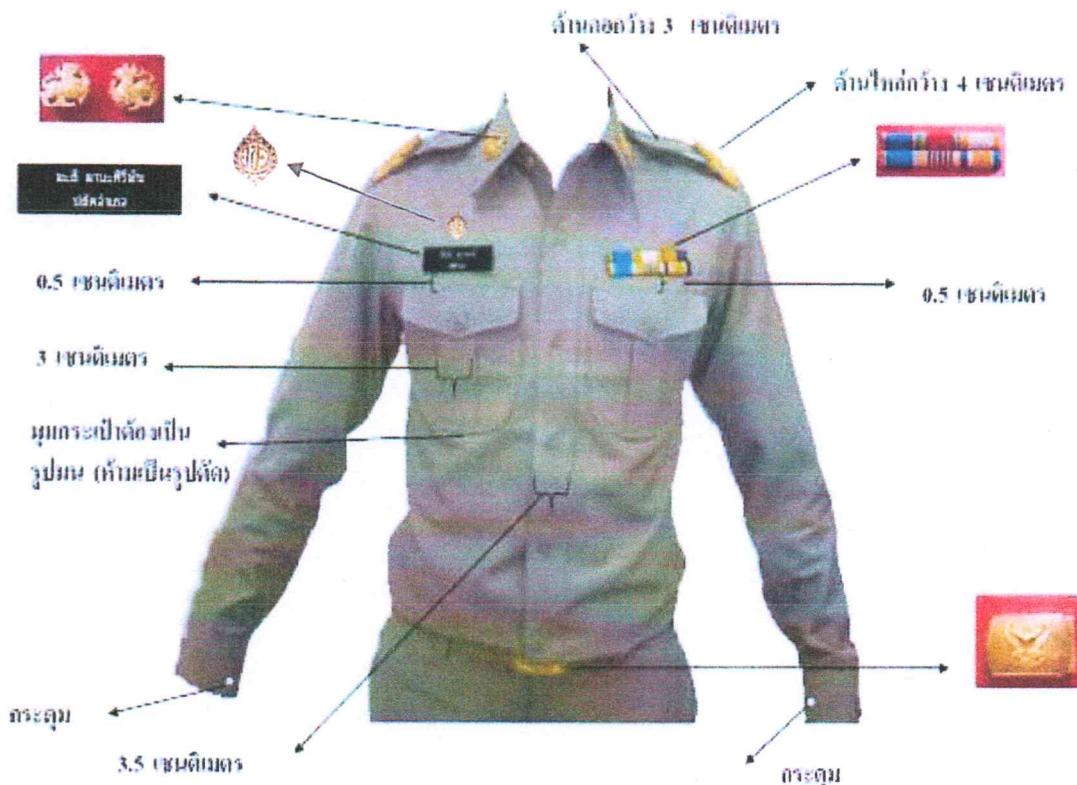

สุภาพสตรี

- เสื้อชั้นนอกคอแบบสีขาวแบบคอแหลม กระดุม ๕ เม็ด หรือแบบคอป้านกระดุม ๓ เม็ด กระเปาเจาะด้านล่าง ๒ ข้าง
- เสื้อชั้นใน เสื้อเชิ้ตแขนยาวสีขาว ผูกผ้าพันคอสีดำเงื่อนกระลาสี
- กระโปรงสีดำยาวคลุมเข่า
- รองเท้าหนังทัมสัน หรือวัตถุเทียมหนังสีดำแบบปิดปลายเท้า
- ถุงน่องหรือถุงเท้ายาวสีเนื้อ
- เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายรูปราชสีห์ติดที่ปากคอเสื้อทั้ง ๒ ข้าง เชิ้ม อบจ. ติดที่อกเสื้อด้านขวา อินทรธนุพื้นสักหลาดสีดำปักดิ้นทอง ลายช่อขัยพฤกษ์เต็มแผ่นปลายมัน ติดดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์
- ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่ได้รับ พระราชทานตามขั้นสายสะพาย (ป.ม., ป.ช., ม.ว.ม. และ ม.ป.ช.) สำหรับผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ขั้นต่ำกว่าสายสะพายแต่งเหมือนเครื่องแบบครึ่งยศ

การประดับเครื่องหมายข้าราชการส่วนท้องถิ่น

จากการตามโมเดลข้างบนนี้ เป็นภาพรวมการแต่งกายข้าราชการส่วนท้องถิ่น หรือการประดับเครื่องหมายข้าราชการสำหรับข้าราชการใหม่ทุกตำแหน่งได้มองเห็นการแต่งกายที่ถูกต้องตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๕ (พ.ศ.๒๕๖๐) ออกแบบความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๐๙ ซึ่งโมเดลเป็นตัวอย่างเครื่องแบบข้าราชการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งในแต่ละกระทรวงจะมีความแตกต่างกันในส่วนของเครื่องหมายแสดงสังกัดโดยสามารถอธิบายตามโมเดลได้ ดังนี้

➤ เสื้อ (ชาย - หญิง)

เสื้อสีกาเก็คอพัน แขนยาวมีกระเปาเย็บติดหน้าอกข้างละ ๑ กระเปามีແຄบอยู่ตรงกลางตามทางแนวดิ่ง ในปกกระเปารูปมน ชายกลางแหลมตัวเสื้อผ่าอกตลอด ติดกระดุมตามแนวอกเสื้อ ๖ เม็ด (รวมกระดุมคอมเม็คบนสุด) ไม่มีจีบด้านหลัง

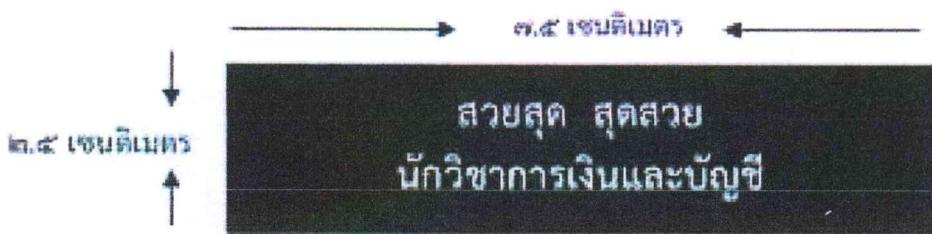
➤ กาเงง และกระโปรง

- กาเงงสีกาเก็ ขาขวา ขาตรง ไม่มีลวดลาย ไม่พับปลายขา กระเปาข้างตรง มีซิป ด้านหน้าหรือด้านข้างมีจีบหน้า หรือไม่มีกีดี

- กระโปรงสีกาเก็ ยาวปิดเข่า ปลายบานเล็กน้อยห้ามปลายบานเป็นสุ่ม หรือตัดปลายยาวครึ่งน่อง มีตะเข็บหน้า ๒ ตะเข็บ ตะเข็บหลัง ๒ ตะเข็บ หรือไม่มีกีดี แต่ห้ามมีจีบรอบ

หมายเหตุ : การแต่งกายชุดสีกาเก็ เป็นการแต่งกายของข้าราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นระเบียบคนละฉบับ ชุดปกติชาวไม่ใช่ข้าราชการก็แต่งได้

➤ ป้ายชื่อและตำแหน่ง

ป้ายชื่อพื้นสีดำ ตัวอักษรสีขาว แสดงชื่อตัว ชื่อสกุล และชื่อตำแหน่งในการบริหารงานหรือชื่อตำแหน่งในสายงานตามที่องค์กรกลางบริหารงานบุคคลกำหนด ระดับที่ออกเสื้อหน่อกระเปาด้านขวาประมาณ 0.5 เซนติเมตร

➤ เข็มขัด

เข็มขัด ทำด้วยถักสีภาก กว้าง ๓ เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปสีเหลืองพื้นผ้าทางนอน ปลายใน กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ยาว ๕ เซนติเมตร มีรูปครุฑศูนย์อยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด ไม่มีเข็มสำหรับสอดรู ปลายเข็มขัดหุ้มด้วยโลหะสีทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร

➤ เครื่องหมายแสดงสังกัด

เครื่องหมายแสดงสังกัด ทำด้วยโลหะโ熠ร่องสีทอง ไม่มีขอบ สูง ๒ เซนติเมตร เป็นรูปราชสีห์ติดที่ปากอเสือด้านหน้าทั้งสองข้าง

➤ เข็มแสดงสังกัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัด

เทศบาล

องค์การบริหารส่วนตำบล

➤ รองเท้า

ผู้ชาย

ผู้หญิง

ชาย เป็นรองเท้าหุ้มส้น หรือหุ้มข้อหนัง หรือวัสดุเทียมหนังสีดำหรือสีน้ำตาล ไม่มีลวดลาย ถุงเท้า สีเดียวกับรองเท้า

หญิง เป็นรองเท้าหุ้มส้น หรือรัดสันหนัง หรือวัสดุเทียมหนังสีดำหรือสีน้ำตาลแบบปิดปลายเท้า ไม่มีลวดลาย ส้นสูงไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร

ความรู้เกี่ยวกับแพรແແບເຫຼີຍຸທີ່ຮະລິກ (ແພຣແແບສີ)

ແພຣົວສີຕ່າງໆ ເຮັດວຽກ “ແພຣແແບຍ່ອ” ສຶ່ງຈະກີ້ຂັ້ນ ຂັ້ນລະກີເຫຼີຍຸກົມຕາມແຕ່ ໂດຍທ່ວ່າໄປຈະມີຂັ້ນລະ ຕາ ເຫຼີຍຸ ແພຣແແບ ທຳດ້ວຍຜ້າແພຣແແບ ໄນມີມີພລາສຕິກຫຼຸມຕິດທີ່ໜ້າອກເໜືອກະເປົາດ້ານຊ້າຍ ປະມານ 0.5 ເສັ້ນຕີເມຕຣ ໃນຕອນຕັ້ນນີ້ຈະກ່າວຄົງແພຣແແບຍ່ອເຫຼີຍຸທີ່ຮະລິກກ່ອນເພຣະຄືວິດໍາເປັນແບບຍ່ອງໆຂັ້ນຕັ້ນທີ່ສາມາດປະຕັບໄດ້ ເຫຼີຍຸທີ່ຮະລິກປະຕັບແພຣແແບນັ້ນພຣະບາທສມເດືອນພຣະເຈົ້າຍູ້ຫວ່າງໂປຣເກລ້າ ໃຫ້ກມຮນາຮັກເຈົ້າສ້າງຂຶ້ນ ເພື່ອເປັນທີ່ຮະລິກເນື່ອງໃນໂຮກສິຕ່າງໆ ຈະໃຫ້ປະຕັບຊຸດປກຕິຂາວໃນການພົກເຮົາຫຼືການຫຼືຊຸດປະບຸດຕິຖານ (ຊຸດສີກັກີ)

ຕັວຢ່າງ

ແພຣແແບເຫຼີຍຸທີ່ຮະລິກ 6 ຊນິດ

ແພຣແແບເຫຼີຍຸທີ່ຮະລິກ 5 ຊນິດ

ຕັວຢ່າງ

ແພຣແແບຍ່ອເຫຼີຍຸເຄື່ອງຮາຊອີສຣີຍາກຣົນ 6 ຊນິດ ແລະ 5 ຊນິດ

ສໍາໜັບຂ້າຮາກ ຮີ້ວ່ອພັນການຮາກທີ່ບຣາງໃໝ່ ສາມາດປະຕັບແພຣແແບໄດ້ ແຕ່ຈະປະຕັບໄດ້ເພັະ “ແພຣແແບຍ່ອເຫຼີຍຸທີ່ຮະລິກ” ແຕ່ຍັງມີສາມາດປະຕັບ “ແພຣແແບຍ່ອເຫຼີຍຸເຄື່ອງຮາຊອີສຣີຍາກຣົນ” ຈົນກວ່າຈະໄດ້ຮັບ ພຣະຫານເຄື່ອງຮາຊອີສຣີຍາກຣົນໃນຂັ້ນນັ້ນ ເສີຍກ່ອນ

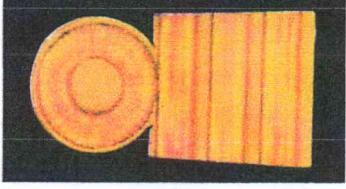
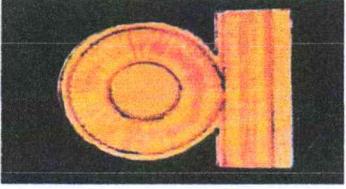
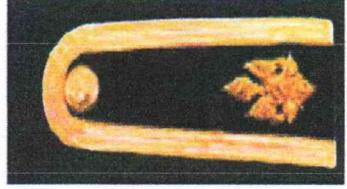
ແພຣແຕບຍ່ອເທົ່ານີ້

ຊື່ແພຣແຕບຍ່ອເທົ່ານີ້	ປີ ພ.ສ.ທິກະໂປດເກົ້າ	ແພຣແຕບຍ່ອ
พระราຊພີບມຣາຈາກີເບກ ຮັກຄລທີ່ ៨	2493	
ຈານຈລອງ ២៥ ຫຼຸກສຕວຣະ	2500	
ທ່ານລົກໃນການເສົ້າຈົກລົງສຳເນົາເມື່ອສຫ້ອເມົາກາແລະທົ່ວປູໂປ່ງ	2503	
พระราຊພີບມຣາຈາກີເບກ ຈລອງສີຣາຊສມບັດຄຣບ ២៥ ປີ	2514	
พระราຊພີບມຣາຈາກີເບກ ສາມາມກຸງຮາກມາຮ່າງ	2515	
พระราຊພີບມຣາຈາກີເບກ ເສົ້າຈົກລົງສຳເນົາເມື່ອສຫ້ອເມົາກາ ສາມາມບົມຮາກທຸມາຮ່າງ	2520	
ທ່ານລົກສົມໄກຂກຽນຮັດນໂກລິນທີ ២០០ ປີ	2525	
ສມເດືອງພຣະນາງເຈົ້າສຶກທີ່ ຫົວໜ້າພຣະນາມາຢູ່ ៥០ ພຣະາ	2525	
ສມເດືອງພຣະສິນຄຣິນທຣາບມຣາຈັນນີ້ ຫົວໜ້າພຣະນາມາຢູ່ ៥៥ ພຣະາ	2527	
ພຣະບາທສມເດືອງພຣະເຈົ້າຢູ່ຫຼັກ ໭ ຫົວໜ້າພຣະນາມພຣະາ ៦០ ພຣະາ	2530	
พระราຊພີບມຣາຈາກີເບກ	2531	
ສມເດືອງພຣະນາງເຈົ້າສຶກທີ່ ຫົວໜ້າພຣະນາມາຢູ່ ៦០ ພຣະາ	2535	
พระราຊພີບມຣາຈາກີເບກ ຈລອງສີຣາຊສມບັດຄຣບ ៥០ ປີ	2539	
ພຣະບາທສມເດືອງພຣະເຈົ້າຢູ່ຫຼັກ ໧ ຫົວໜ້າພຣະນາມພຣະາ ៥៥ ພຣະາ	2542	
ສມເດືອງພຣະນາງເຈົ້າສຶກທີ່ ຫົວໜ້າພຣະນາມາຢູ່ ៥៥ ພຣະາ	2547	
พระราຊພີບມຣາຈາກີເບກ ຈລອງສີຣາຊສມບັດຄຣບ ៦០ ປີ	2549	
ພຣະບາທສມເດືອງພຣະເຈົ້າຢູ່ຫຼັກ ໧ ຫົວໜ້າພຣະນາມພຣະາ ៥៥ ພຣະາ	2554	
ສມເດືອງພຣະບົມໂອຣສາອີຣາຫາ ຫົວໜ້າພຣະນາມາຢູ່ ៥ ຮອບ ៦០ ພຣະາ	2555	
ສມເດືອງພຣະເທັດນຣາຈສຸດາ ຫົວໜ້າພຣະນາມາຢູ່ ៥ ຮອບ ៦០ ພຣະາ	2558	
ສມເດືອງພຣະນາງເຈົ້າສຶກທີ່ ຫົວໜ້າພຣະນາມພຣະາຄຣບ ៥៥ ພຣະາ	2559	
พระราຊພີບມຣາຈາກີເບກ ຮັກຄລທີ່ ១០	2562	

เครื่องหมายอินทรนู
ประกอบเครื่องแบบข้าราชการส่วนท้องถิ่น

ประเภทตำแหน่งพนักงานส่วนท้องถิ่น				อินทรนูและเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรนู	
ทั่วไป	วิชาการ	อำนวยการ ท้องถิ่น	บริหาร ท้องถิ่น	เครื่องแบบปฏิบัติราชการ	เครื่องแบบพิธีการ
	ระดับ เชี่ยวชาญ	ระดับสูง	ระดับสูง	๑ แฉบใหญ่ ๑ แฉบเล็กขนาด เพิ่มครุฑพ่าห์	ช่อชัยพฤกษ์ เพิ่มเส้นฐาน
ระดับอาชุโส	ระดับ อำนวยการ พิเศษ	ระดับกลาง	ระดับกลาง	๑ แฉบใหญ่ ๑ แฉบเล็กขนาด	ช่อชัยพฤกษ์
	ระดับ อำนวยการ	ระดับดัน	ระดับดัน		
ระดับ อำนวยงาน	ระดับ ปฏิบัติการ			๓ แฉบเล็ก แฉบบนขนาด	ช่อชัยพฤกษ์ มีดอก ๓ 朵
ระดับ ปฏิบัติงาน					

เครื่องหมายอินธรนู
ประจำบุคคลแบบลูกจ้างประจำ

กลุ่มลูกจ้างประจำ	อินธรนูและเครื่องหมายตำแหน่งบันอินธรนู	
	เครื่องแบบปฏิบัติงาน	เครื่องแบบพิธีการ
ลูกจ้างประจำที่ได้รับค่าจ้างตั้งแต่ ๑๖,๑๙๐ บาท ขึ้นไป	 <p>มีแฉบกว้าง ๑ ซม. ๓ แฉบ แฉบแรกห่างจากตันอินธรนู ๕ มม. และแฉบต่อไปเป็นระยะห่างกัน ๕ มม. และมีวงกลมขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลาง วงใน ๑ ซม. อยู่เหนือแฉบบน</p>	 <p>มีลายดอกประจำยามและใบเทศ ๓ ช่อง</p>
ลูกจ้างประจำที่ได้รับค่าจ้างตั้งแต่ ๗,๑๕๐ บาท แต้มเมือง ๑๖,๑๙๐ บาท	 <p>มีแฉบกว้าง ๑ ซม. ๒ แฉบ แฉบแรกห่างจากตันอินธรนู ๕ มม. และแฉบต่อไปเป็นระยะห่างกัน ๕ มม. และมีวงกลมขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลาง วงใน ๑ ซม. อยู่เหนือแฉบบน</p>	 <p>มีลายดอกประจำยามและใบเทศ ๒ ช่อง</p>
ลูกจ้างประจำที่ได้รับค่าจ้างตั้งแต่ ๔,๘๗๐ บาท แต้มเมือง ๗,๑๕๐ บาท	 <p>มีแฉบกว้าง ๑ ซม. ๑ แฉบ ห่างจากตันอินธรนู ๕ มม. และมีวงกลมขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ ซม. อยู่เหนือแฉบบน</p>	 <p>มีลายดอกประจำยามและใบเทศ ๑ ช่อง</p>

เครื่องหมายอินทรนู

ประกอบเครื่องแบบข้าราชการครุและบุคลากรทางการศึกษา

พนักงานส่วนท้องถิ่น ประเภทข้าราชการครุและบุคลากรทางการศึกษา สายงานบริหารสถานศึกษา สายงานนิเทศการศึกษา และสายงานการสอน ให้ใช้อินทรนูและเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรนู ตามประกาศ สำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดให้ใช้เครื่องหมายตำแหน่งของข้าราชการครุและบุคลากรทางการศึกษา ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ โดยอนุโลม

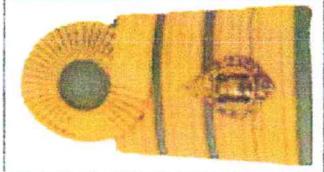
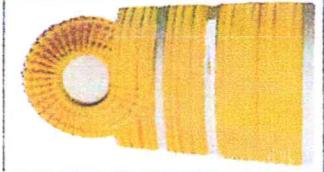
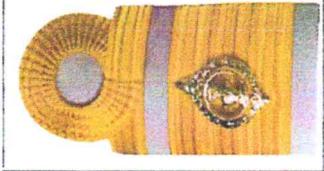
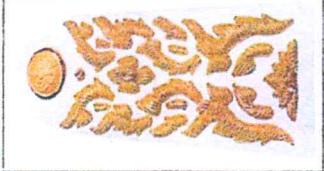
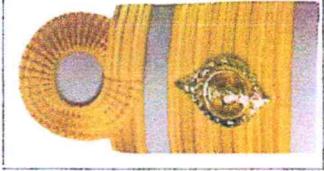
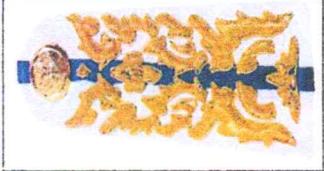
อินทรนูและเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรนูของข้าราชการครุและบุคลากรทางการศึกษา

ลำดับ ที่	ข้าราชการครุและ บุคลากรทางการศึกษา ที่ได้รับเงินเดือนในอันดับ	เทียบกับข้าราชการ พลเรือนตำแหน่ง ประเภทวิชาการ	อินทรนูและเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรนู	
			เครื่องแบบปฏิบัติราชการ	เครื่องแบบพิธีการ
๑ ๒	คศ.๕ คศ.๔	ระดับทรงคุณวุฒิ ระดับเชี่ยวชาญ	๑ แถบใหญ่ ๑ แถบเล็กหมวด เพิ่มครุพัทฯ	ช่องข่ายพอกษ เพิ่มเส้นฐาน
๓ ๔	คศ.๓ คศ.๑ ขั้น ๓ ขึ้นไป (ปัจจุบันคือ ๑๕,๐๒๐ บาท หรือมากกว่า) และ คศ.๒	ระดับชำนาญการพิเศษ ระดับชำนาญการ	๑ แถบใหญ่ ๑ แถบเล็กหมวด	ช่องข่ายพอกษ
๕	ครุผู้ช่วย และ คศ.๑ ขั้น ๑ - ๒ หรือต่ำกว่าขั้น ๑ (ปัจจุบันคือ ๑๕,๖๒๐ บาท หรือต่ำกว่า) ของอันดับ คศ.๑	ระดับปฏิบัติการ	๓ แถบเล็ก แถบบนหมวด	ช่องข่ายพอกษ มีดอก ๓ ดอก

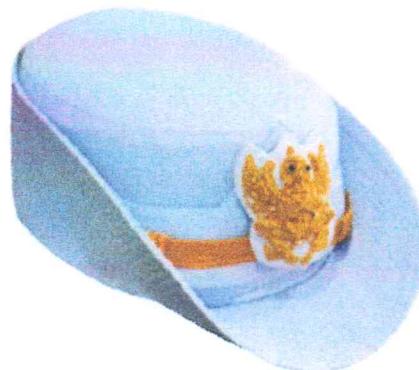
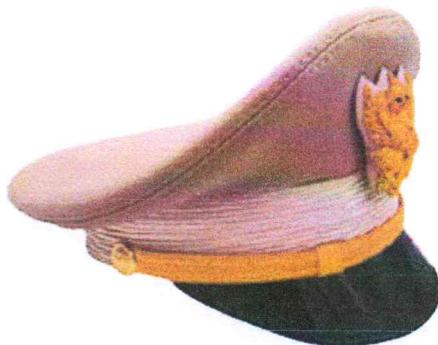
เครื่องหมายอินธนู

ประกอบเครื่องแบบผู้บริหารห้องถีนและสมาชิกสภาห้องถีน

เครื่องแบบปฏิบัติราชการของผู้บริหารห้องถีนและสมาชิกสภาห้องถีน จะมีลักษณะและส่วนประกอบ เช่นเดียวกับเครื่องแบบปฏิบัติราชการของพนักงานส่วนห้องถีน เพียงแต่จะแตกต่างกันที่อินธนูสำหรับเครื่องแบบ ผู้บริหารห้องถีนและสมาชิกสภาห้องถีนเท่านั้น

ประเภทผู้บริหารห้องถีนและ สมาชิกสภาห้องถีน	อินธนูและเครื่องหมายตำแหน่งบนอินธนู	
	เครื่องแบบปฏิบัติราชการ	เครื่องแบบพิธีการ
ผู้บริหารห้องถีน		
ผู้ช่วยผู้บริหารห้องถีน - รองนายก - เลขานุการนายก - ที่ปรึกษานายก		
สมาชิกสภาห้องถีน - อบจ.		
สมาชิกสภาห้องถีน - เทศบาล - อบต. - เมืองพัทยา		

หมวกและหน้าหมวกสำหรับพนักงานส่วนท้องถิ่น

- ข้าราชการชาย : ให้ใช้หมวกทรงหม้อตาลสีขาวบังหน้า บนหมอนสักหลาดสีขาว
- ข้าราชการหญิง : ให้ใช้หมวกได้ ๒ แบบ
  - แบบที่ ๑ อนุโลมตามแบบหมวกของข้าราชการชาย แต่เป็นทรงอ่อน
  - แบบที่ ๒ หมวกแก็ปทรงอ่อนพับปีกสีขาว

* การสวมหมวกให้สวมในโอกาสอันควร

คำダメที่พบบ่อยๆ เกี่ยวกับการแต่งเครื่องแบบข้าราชการ

๑. วันรายงานตัวเพื่อเริ่มปฏิบัติราชการ (บรรจุครั้งแรก) ต้องใส่ชุดราชการหรือไม่

ตอบ : ต้องใส่ชุดการกีฬาฯ คอกพับ

๒. ชุดข้าราชการ (สีกาเกี๊ย) สามารถใส่ในโอกาสใดได้บ้าง

ตอบ : ตามประเพณีนิยมจะขึ้นอยู่กับหน่วยงานว่า มีการส่งเสริมให้แต่งเครื่องแบบราชการหรือไม่ ยกตัวอย่างเช่น ในเทศบาล / อบต. จะนิยมใส่กันทุกวันจันทร์ หรือตามแต่โอกาสอื่นๆ เช่น ผู้ที่ต้องเข้าร่วมประชุม สภาท้องถิ่น

๓. ชุดข้าราชการ (สีกาเกี๊ย) แขนสั้นและแขนยาว มีความนิยมใส่เช่นไร

ตอบ : ในปกติแล้ว ชุดข้าราชการ (สีกาเกี๊ย) แขนสั้น จะใส่ปฏิบัติราชการตามปกติทั่วไป ส่วนชุดข้าราชการ (สีกาเกี๊ย) แขนยาวนั้น จะใช้ในโอกาสที่ต้องการความสุภาพเรียบร้อยที่มากขึ้น เช่น วันรายงานตัว วันประชุมสภา วันรายงานตัว (โอน) ย้าย วันสอบเลื่อนระดับ

๔. ในการถ่ายรูปชุดปกติหวานนั้น ข้าราชการที่ได้รับการบรรจุครั้งแรก สามารถติดแพรแถบสีได้หรือไม่

ตอบ : สามารถติดได้ เพราะแพรแถบสีนั้น คือ แพรแถบเหรียญที่ระลึก ซึ่งเป็นเหรียญที่ออกมานៃ่องในพระราชพิธีสำคัญๆ ต่างๆ ของประเทศไทยเพื่อเป็นที่ระลึก ซึ่งทุกๆ คนสามารถประดับได้ โดยคนผู้นั้นจะต้องเกิดทันในปีที่มีการจัดพระราชพิธีนั้นๆ

๕. แพรแถบสี ทำไม่บางคนมี ๓ ชั้น และบางคนมี ๒ ชั้น

ตอบ : การประดับนั้น จะแตกต่างกันตามปี พ.ศ. ที่เกิด แต่ถ้าหากจะประดับเหรียญที่ระลึกที่ออกมานៃ่องปีที่เกิด ก็ไม่เป็นไร ถึงแม้จะผิดหลักแต่ก็เป็นเรื่องเล็กน้อย ปกติแล้วจะدونมองข้ามไปไม่มีความผิดอะไร เนื่องจากตามร้าน มักจะทำแพรแถบที่เป็นแบบสำเร็จรูปมา ซึ่งจะไม่มีทำไว้คนที่เกิดในช่วงปีหลังๆ เพราะว่าทำออกมาแล้วสีไม่สวย คนไม่นิยมติดกัน

ภาคผนวก

ที่ นท ๐๘๐๙.๓/๑๕๙๒๗

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๖๐๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๕ (พ.ศ. ๒๕๖๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิน พ.ศ. ๒๕๐๙

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนากฎหมาย ฉบับที่ ๑๕ (พ.ศ. ๒๕๖๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิน พ.ศ. ๒๕๐๙ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้ออกกฎหมาย ฉบับที่ ๑๕ (พ.ศ.๒๕๖๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิน พ.ศ. ๒๕๐๙ เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดระบบจำแนกตำแหน่งของข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถินจากเดิมระบบซึ่งเป็นระบบแห่ง โดยกฎกระทรวงดังกล่าวได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๐ ในเล่มที่ ๑๓๔ ตอนที่ ๑๐๐ ก และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ดังรายละเอียดที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถินทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญธรรม เลิศสุขเงิน)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

หัวหน้ากลุ่มกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิน

สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิน
ส่วนส่งเสริมการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิน

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๓๓๔

โทรสาร. ๐ ๒๒๔๓ ๘๘๘๑

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๑๕ (พ.ศ. ๒๕๖๐)

ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิน พ.ศ. ๒๕๐๙

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิน พ.ศ. ๒๕๐๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความใน (๓) และ (๔) ของบทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิน” ในข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิน พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๔๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิน พ.ศ. ๒๕๐๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

(๓) พนักงานส่วนท้องถิน ได้แก่ ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล พนักงานส่วนตำบล พนักงานเมืองพัทยา และข้าราชการหรือพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถินอื่น ที่มีกฎหมายจัดตั้งซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณ หมวดเงินเดือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิน หรือจากเงินงบประมาณ หมวดเงินอุดหนุนของรัฐบาล ที่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิน และองค์กรปกครองส่วนท้องถินนำมารัดเป็นเงินเดือนของข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิน

(๔) ลูกจ้างประจำ ได้แก่ ลูกจ้างประจำขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และเมืองพัทยา”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในหมวด ๒ เครื่องแบบพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิน แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิน พ.ศ. ๒๕๐๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“หมวด ๒
เครื่องแบบพนักงานส่วนห้องถิน”

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๖ และข้อ ๗ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ส่วนห้องถิน พ.ศ. ๒๕๐๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖ เครื่องแบบปฏิบัติราชการของพนักงานส่วนห้องถินมีลักษณะและส่วนประกอบ เช่นเดียวกับเครื่องแบบปฏิบัติราชการของสมาชิกสภาท้องถินและผู้บริหารท้องถิน เว้นแต่อินทรนู ให้ใช้อินทรนูอ่อนเมลาย ดังต่อไปนี้

พนักงานส่วนห้องถิน ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ ตำแหน่งประเภทอำนวยการห้องถิน ระดับสูง และตำแหน่งประเภทบริหารห้องถิน ระดับสูง มีแถบกว้าง ๓ เซนติเมตร ติดทางต้นอินทรนู ๑ แผง และแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ติดเรียงต่อไปอีก ๑ แผง แถบแรกห่างจากต้นอินทรนู ๕ มิลลิเมตร และแถบต่อไปเว้นระยะห่างกัน ๕ มิลลิเมตร แถบบนขวดเป็นวงกลม ขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร และบนกึ่งกลางแถบกว้าง ๓ เซนติเมตร ให้ติดตราครุฑพ่าท์ ทำด้วยโลหะสีทองสูง ๒.๕ เซนติเมตร

พนักงานส่วนห้องถิน ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาชุโส ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งประเภทอำนวยการห้องถิน ระดับต้นและระดับกลาง ตำแหน่งประเภทบริหารห้องถิน ระดับต้นและระดับกลาง มีแถบกว้าง ๓ เซนติเมตร ติดทางต้นอินทรนู ๑ แผง และแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ติดเรียงต่อไปอีก ๑ แผง แถบแรกห่างจากต้นอินทรนู ๕ มิลลิเมตร และแถบต่อไปเว้นระยะห่างกัน ๕ มิลลิเมตร แถบบนขวดเป็นวงกลม ขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร

พนักงานส่วนห้องถิน ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน และตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ มีแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ๓ แผง แถบแรกห่างจากต้นอินทรนู ๕ มิลลิเมตร และแถบต่อไปเว้นระยะห่างกัน ๕ มิลลิเมตร แถบบนขวดเป็นวงกลมขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร

พนักงานส่วนห้องถิน ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน มีแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ๒ แผง แถบแรกห่างจากต้นอินทรนู ๕ มิลลิเมตร และแถบต่อไปเว้นระยะห่างกัน ๕ มิลลิเมตร แถบบนขวดเป็นวงกลม ขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร

พนักงานส่วนห้องถิน ประเภทพนักงานครุและบุคลากรทางการศึกษาสายงานบริหารสถานศึกษา สายงานนิเทศการศึกษา และสายงานการสอน ให้ใช้อินทรนูและเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรนู ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดให้ใช้เครื่องหมายตำแหน่งของข้าราชการครุและบุคลากรทางการศึกษา โดยอนุโลม

ทั้งนี้ อินทรนูและเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรนูให้เป็นไปตามภาพเครื่องหมายอินทรนูท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๗ เครื่องแบบพิธีการของพนักงานส่วนท้องถิ่นมีลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบพิธีการของสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น เว้นแต่อินทรนูให้ใช้อินทรนูแข็งกว้าง ๕ เซนติเมตร yawตามความยาวของป่าพื้นสักหลาดสีดำ ติดทับเสื้อหนีอบ่าหั้งสองข้างจากไหล่ไปכוด้านคอปลายมันติดดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็ก อินทรนูมีลาย ดังนี้

พนักงานส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ ตำแหน่งประเภทอำนวยการท้องถิ่น ระดับสูง และตำแหน่งประเภทบริหารท้องถิ่น ระดับสูง มีแถบสีทองกว้าง ๕ มิลลิเมตร เป็นขอบและปักดิ้นสีทองลายช่องซัยพฤกษ์ยาวตลอดส่วนกลางของอินทรนู และให้มีแถบสีทองกว้าง ๕ มิลลิเมตรปิดที่ฐานด้านล่างของอินทรนู

พนักงานส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาชุส ตำแหน่งประเภทวิชาการระดับชำนาญการและระดับชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งประเภทอำนวยการท้องถิ่น ระดับต้นและระดับกลาง และตำแหน่งประเภทบริหารท้องถิ่น ระดับต้นและระดับกลาง มีแถบสีทองกว้าง ๕ มิลลิเมตร เป็นขอบและปักดิ้นสีทองลายช่องซัยพฤกษ์ยาวตลอดส่วนกลางของอินทรนู

พนักงานส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน และตำแหน่งประเภทวิชาการระดับปฏิบัติการ มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร เป็นขอบ และปักดิ้นสีทองลายช่องซัยพฤกษ์มีดอก ๓ ดอก เรียงตามส่วนยาวของอินทรนูไม่เกิน ๓ ใน ๔ ส่วนของอินทรนู

พนักงานส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร เป็นขอบ และปักดิ้นสีทองลายช่องซัยพฤกษ์มีดอก ๒ ดอก เรียงตามส่วนยาวของอินทรนู ไม่เกินครึ่งหนึ่งของอินทรนู

พนักงานส่วนท้องถิ่น ประเภทพนักงานครุและบุคลากรทางการศึกษาสายงานบริหารสถานศึกษาสายงานนิเทศการศึกษา และสายงานการสอน ให้ใช้อินทรนูและเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรนูตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดให้ใช้เครื่องหมายตำแหน่งของข้าราชการครุและบุคลากรทางการศึกษา โดยอนุโรม

ทั้งนี้ อินทรนูและเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรนูให้เป็นไปตามภาพเครื่องหมายอินทรนูท้ายกฎกระทรวงนี้”

ข้อ ๘ ให้ยกเลิกความในหมวด ๓ เครื่องแบบลูกจ้างประจำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๔๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“หมวด ๓

เครื่องแบบลูกจ้างประจำ”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความในข้อ ๘ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ส่วนห้องถิน พ.ศ. ๒๕๐๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๘ เครื่องแบบปฏิบัติงานของลูกจ้างประจำมีลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบสีกากีคอพับของสมาชิกสภาท้องถินและผู้บริหารท้องถิน เว้นแต่อินทรนู ให้ใช้อินทรนูอ่อนสีเหลืองหรือสีทอง อินทรนูมีลาย ดังต่อไปนี้

ลูกจ้างประจำที่ได้รับค่าจ้างตั้งแต่ ๑๖,๑๙๐ บาท ขึ้นไป มีแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ๓ แถบ แถบแรกห่างจากต้นอินทรนู ๕ มิลลิเมตร และแถบต่อไปเว้นระยะห่างกัน ๕ มิลลิเมตร และมีวงกลมขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร อยู่เหนือแถบบน

ลูกจ้างประจำที่ได้รับค่าจ้างตั้งแต่ ๗,๑๙๐ บาท แต่ไม่ถึง ๑๖,๑๙๐ บาท มีแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ๒ แถบ แถบแรกห่างจากต้นอินทรนู ๕ มิลลิเมตร และแถบต่อไปเว้นระยะห่างกัน ๕ มิลลิเมตร และมีวงกลมขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร อยู่เหนือแถบบน

ลูกจ้างประจำที่ได้รับค่าจ้างตั้งแต่ ๔,๘๗๐ บาท แต่ไม่ถึง ๗,๑๙๐ บาท มีแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ๑ แถบ ห่างจากต้นอินทรนู ๕ มิลลิเมตร และมีวงกลมขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร อยู่เหนือแถบบน

ทั้งนี้ อินทรนูและเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรนูให้เป็นไปตามภาพเครื่องหมายอินทรนูท้ายกฎกระทรวงนี้”

ข้อ ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๘/๑ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ส่วนห้องถิน พ.ศ. ๒๕๐๙

“ข้อ ๘/๑ เครื่องแบบพิธีการของลูกจ้างประจำ มี ๓ ประเภท คือ

(๑) เครื่องแบบปกติขาว มีลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาวของสมาชิกสภาท้องถินและผู้บริหารท้องถิน เว้นแต่อินทรนูให้ใช้อินทรนูแข็งกว้าง ๔ เซนติเมตร ยาวตามความยาวของบ่า พื้นสักหลาดสีดำ มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร เป็นขอบและปักดิ้นสีทองลายดอกประจำยามและใบเทศ ติดทับเสื้อเหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอ ด้านคอปลายมัน ติดดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็ก อินทรนูมีลาย ดังต่อไปนี้

ลูกจ้างประจำที่ได้รับค่าจ้างตั้งแต่ ๑๖,๑๙๐ บาท ขึ้นไป มีลายดอกประจำยามและใบเทศ ๓ ช่อ

ลูกจ้างประจำที่ได้รับค่าจ้างตั้งแต่ ๗,๑๙๐ บาท แต่ไม่ถึง ๑๖,๑๙๐ บาท มีลายดอกประจำยามและใบเทศ ๒ ช่อ

ลูกจ้างประจำที่ได้รับค่าจ้างตั้งแต่ ๔,๘๗๐ บาท แต่ไม่ถึง ๗,๑๙๐ บาท มีลายดอกประจำยามและใบเทศ ๑ ช่อ

(๒) เครื่องแบบครึ่งຍศ มีลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติข้าวของลูกจ้างประจำ เว้นแต่กำเงงหรือกระปรงให้ใช้ผ้าสีดำ ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

(๓) เครื่องแบบเต็มຍศ มีลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งຍศ ของลูกจ้างประจำ สวยงามสะพาย

ทั้งนี้ อินทรนูและเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรนูให้เป็นไปตามภาพเครื่องหมายอินทรนูท้ายกฎกระทรวงนี้”

ข้อ ๗ ให้เพิ่มภาพท้ายกฎกระทรวงนี้เป็นภาพเครื่องหมายอินทรนูท้ายกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๙

ข้อ ๘ พนักงานส่วนท้องถิ่น ลูกจ้างประจำ และพนักงานส่วนท้องถิ่นประเภทพนักงานครุและบุคลากรทางการศึกษาสายงานบริหารสถานศึกษา สายงานนิเทศการศึกษา และสายงานการสอนนอกประจำการ ผู้ใดที่มีสิทธิแต่งเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่นอยู่ในวันก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับให้คงใช้เครื่องแบบเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่น และเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรนูได้ตามเดิมต่อไป

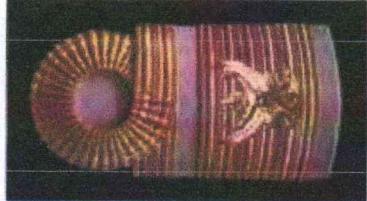
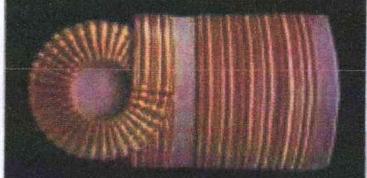
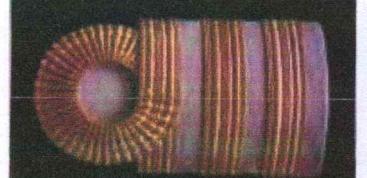
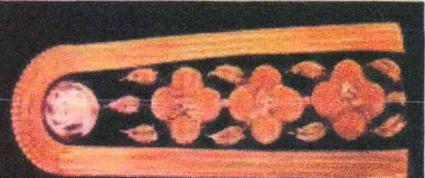
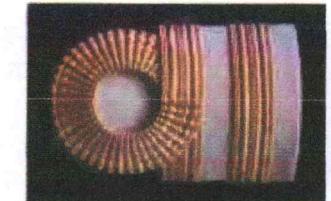
ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา

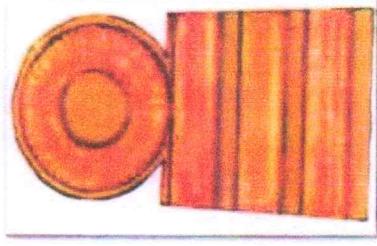
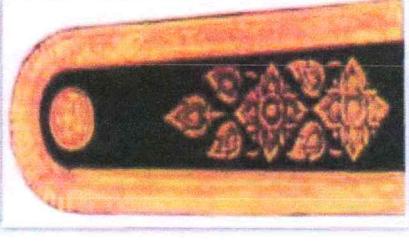
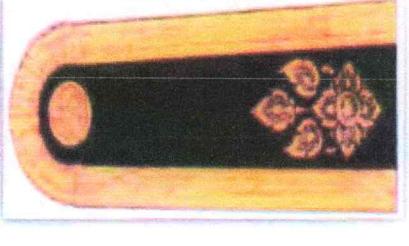
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ภาพเครื่องหมายอินทรธนุท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๔๒)
ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๙

๑. เครื่องหมายอินทรธนุประกอบเครื่องแบบพนักงานส่วนท้องถิ่น

ประเภทตำแหน่งพนักงานส่วนท้องถิ่น				อินทรธนุและเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรธนุ	
ทั่วไป	วิชาการ	อำนวยการ ท้องถิ่น	บริหาร ท้องถิ่น	เครื่องแบบปฏิบัติราชการ	เครื่องแบบพิธีการ
ระดับ อาชุโส	ระดับ เชี่ยวชาญ	ระดับสูง	ระดับสูง		
	ระดับ ชำนาญ การพิเศษ	ระดับกลาง	ระดับกลาง		
ระดับ ชำนาญ งาน	ระดับ ชำนาญ การ	ระดับต้น	ระดับต้น		
ระดับ ปฏิบัติงาน					

๒. เครื่องหมายอินทรนูประกอบเครื่องแบบลูกจ้างประจำ

กลุ่มลูกจ้างประจำ	อินทรนูและเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรนู	
	เครื่องแบบปฏิบัติงาน	เครื่องแบบพิธีการ
ลูกจ้างประจำที่ได้รับค่าจ้างตั้งแต่ ๑๖,๑๙๐ บาท ขึ้นไป		
ลูกจ้างประจำที่ได้รับค่าจ้างตั้งแต่ ๗,๑๕๐ บาท แต่ไม่ถึง ๑๖,๑๙๐ บาท		
ลูกจ้างประจำที่ได้รับค่าจ้าง ตั้งแต่ ๔,๘๗๐ บาท แต่ไม่ถึง ๗,๑๕๐ บาท		

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เรื่อง กำหนดมาตรฐานกลางการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๔) ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๗ ได้ปรับปรุงระบบจำแนกตำแหน่งของพนักงานส่วนท้องถิ่นจากเดิมที่จำแนกตำแหน่ง ตามมาตรฐานทั่วไป ๑๐ ระดับ เป็นให้จำแนกตำแหน่งตามประเภทและสายงานตามลักษณะงาน ๔ ประเภท สมควรกำหนดเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรนูของเครื่องแบบปฏิบัติราชการและเครื่องแบบพิธีการของ พนักงานส่วนท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับระบบจำแนกตำแหน่งในปัจจุบัน ประกอบกับได้มีการปรับปรุงระบบ การกำหนดตำแหน่งลูกจ้างประจำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยแยกตามลักษณะงานและกลุ่มงาน ตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง และปรับปรุงอัตราค่าจ้างลูกจ้างประจำเพื่อให้สอดคล้องกับระบบการกำหนด ตำแหน่งลูกจ้างประจำดังกล่าว สมควรกำหนดเครื่องหมาย ตำแหน่งบนอินทรนูของเครื่องแบบปฏิบัติงาน ของลูกจ้างประจำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับระบบการกำหนดตำแหน่งดังกล่าว และกำหนดให้มีเครื่องแบบพิธีการของลูกจ้างประจำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องออก กฎกระทรวงนี้